

Getuigenissen uit getroffen stikstofgebied in de Kempen: “Alles zag er zo mooi uit”

Na een jaar van onzekerheid bereikte de Vlaamse regering vorige week een stikstofakkoord. Alhoewel de generieke maatregelen niet van de poes zijn, worden de boeren in het Turnhouts Vennengebied buitenproportioneel getroffen. Zij ontwaakten in een andere realiteit. “Hier komt een sociaal bloedbad van”, vertelt belangenvertegenwoordiger Jos Bols die ons rondleidt langs getroffen bedrijven. Wij bezoeken het melkveebedrijf van de familie Van Roey, voorheen een groen bedrijf, maar momenteel met stoppen bedreigd.

🕒 1 MAART 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 1 MAART 2022 19:27

Lees meer over:

[veeteelt](#)

[stikstof](#)

“Wij zitten in het gebied dat in de stikstofnota is aangeduid als Turnhouts Vennengebied”, vertelt melkveehouder Johan Van Roey (57) in Kijkverdriet, onderdeel van de gemeente Ravels. De naam wordt verklaard door schrijver Emiel Van Hemeldonck in een boek uit 1950. “Kijkverdriet” is een stuk drassig, onvruchtbaar land in de Turnhoutse omgeving. De naam is ingegeven door de gedachte dat dit land zo troosteloos is, dat ‘de Heer, toen hij dit land schiep, er met verdriet naar keek”.

Anno 2022 wordt er in Kijkverdriet en omgeving vooral veeteelt bedreven. Maar deze activiteit staat sinds vorige week onder druk door het stikstofdossier. Terwijl voor het gros van Vlaanderen generieke regels gelden, lijkt het Turnhouts Vennengebied als enige getroffen te worden door strengere regelgeving. “In het habitatrichtlijngebied BE2100024 (‘Vennen heiden en moerassen rond Turnhout’) leidt het generieke PAS-emissiereductiescenario G8 tot onvoldoende emissiereductie”, staat in de nota.

Doopsuiker op de toonbank

Het gaat in het bijzonder om een drietal habitats binnen het Natura 2000 gebied: habitat van het type 3110 (voedselarme zwak gebufferde vennen) en 3130 (voedselarme tot matig voedselarme wateren). Voor deze habitatstypes geldt in een straal van twee kilometer een stikstofemissieplafond van respectievelijk 6 en 8 kilo per hectare. “Een groot deel van ons bedrijf en de grond valt binnen dit gebied”, vertelt Van Roey.

De boer plaatst grote vraagtekens bij zijn toekomst en vooral ook bij die van zijn zoon en opvolger/overnemer Marc (31). De 31-jarige kempenaar heeft net gezinsuitbreiding gehad. De doopsuiker ter ere van zijn zoon Stijn staat op de toonbank waar de kaas afgewogen wordt die in de korte keten verkocht wordt. Enkele weken na de geboorte van Stijn, valt het stikstofakkoord rauw op een dak.

“Het is allemaal nog zo vers. Er is nog zo veel onbekend en we weten eigenlijk nog weinig”, vervolgt vader Johan. De verdere uitwerking van het stikstofakkoord, waar overigens ook nog een openbaar onderzoek aan vooraf gaat voordat het wet is, komt in de Kempense regio voor rekening van Piet Vanthemsche. De oud-voorzitter van Boerenbond is door de Vlaamse regering aangesteld als speciale intendant en moet een ontwikkelingsplan opstellen dat natuur en landbouw met elkaar moet verzoenen.

Conflicten met natuurverenigingen gaan decennia terug

Zoals de kaarten nu op tafel liggen, zal het bedrijf met 280 melkkoeien serieus moeten inkrimpen. Het is zelfs mogelijk dat veeteelt helemaal niet meer mogelijk zal zijn. “Het is afwachten”, vertelt de boer. “Zelfs als we het vee mogen aanhouden, dan is het land nog waardeloos geworden. Een maximale stikstofdepositie van 8 kilo betekent dat we niet mogen bemesten.”

Het bedrijf heeft al decennia lang problemen met natuurverenigingen. Als bewijs komt hij enkele minuten later aangelopen met een krantenknipsel uit de jaren negentig. “Er was een zeldzame orchidee gevonden op mijn land en natuurbeheer eiste vervolgens dat zij dat land in beheer kregen. Vervolgens hebben we een uitruil gedaan, maar door wanbeheer van hun kant heeft de orchidee het niet overleefd. Ze hadden de grond te nat gezet en onrecht schaduwbomen gekapt.”

Gronden van melkveehouder Van Roey bevinden zich in vennengebied

Vogels op de velden van melkveehouder Van Roey in Ravels

De boer wil hiermee niet alleen zeggen dat discussies met natuurorganisaties al decennia lang woeden, maar ook dat landbouwers bijdragen aan natuurbeheer. “Sterker nog. Dit mooie natuurlandschap is gecreëerd door landbouwers en nu wil men terug naar de natuur van 200 jaar geleden en

vennen aanleggen. Dat is toch niet realistisch?”, valt Jos Bols de melkveehouders bij. Bols is gepensioneerd varkensboer uit Ravels en zet zich in voor de boeren in de streek.

Meer dan 100 bedrijven met sluiting bedreigd

Volgens Bols worden er 156 landbouwbedrijven en een areaal van 6.500 hectare direct geïmpacteerd door het stikstofplan. In de brede regio gaat het in het Turnhouts Vennengebied om zo’n 500 boeren. Zoals het er nu uitziet heeft de overheid 3,4 miljard euro beschikbaar voor de stikstofplannen waarvan er nog 1,2 miljard naar natuurbeheer gaat. “Dat bedrag is bedoeld voor heel Vlaanderen, maar is nauwelijks toereikend om ook maar de Kempense boeren netjes uit te kopen of ondersteunen”, vertelt Bols die sterk hoopt dat dit bedrag vergroot zal worden. “Er zullen zich familiale drama’s voltrekken.”

De realiteit is nog niet doorgedrongen tot Marc Van Roey die hoopt dat de verdere concretisering van de plannen minder ernstig uitvalt dan het nu lijkt. Het liefst zou hij verder boeren waar hij is opgegroeid. “Het is allemaal zo krom. Wij hebben twee jaar geleden nog geïnvesteerd in een nieuwe stal en een melkput. Daarbij werd geïnvesteerd in emissiereducerende maatregelen waardoor het bedrijf het groene label verkreeg.” Hiermee leek het bedje van Marc gespreid. “Het zag er allemaal mooi uit.”

Geen alternatief verdienmodel voor handen

Twee jaar later staat er dus een groot vraagteken achter het bedrijf en volgt nu een tijd van onzeker afwachten. Een vermindering van de veestapel is volgens de jonge ondernemer niet realistisch. “Heel het financieringsmodel is gebaseerd op de bestaande veestapel. Als daar dieren wegvallen, is het financiële plaatje niet rond en kan ik mijn schuld niet terugbetalen.”

Naast het melken, verwerkt het bedrijf ook een gedeelte van de melk tot kaas. “Dat doen we eigenlijk al sinds de invoering van het melkquotum, waardoor we een net iets hoger quotum konden krijgen”, vertelt Johan. De zaakvoerder gaat zelf naar lokale boerenmarkten in de regio en de kaas wordt ook in lokale supermarkten verkocht. Vanaf het voorjaar komen hier asperges bij die de melkveehouder in de regio teelt.

Een volledige toekomst in de korte keten zien de boeren niet zitten. “Je kunt met de kaasmakerij nooit op tegen de grote spelers en bovendien zijn we te geïsoleerd gelegen waardoor er te weinig aanloop is in de buurt.”

Uitgelicht

Getuigenissen uit zwaarst getroffen stikstofgebied: “Wat moet ik doen?”

nieuws

Na een jaar van onzekerheid bereikte de Vlaamse regering deze week een stikstofakkoord. Waar de generieke maatregelen al niet van de poes zijn, worden de boeren in het Turnhou...

25 FEBRUARI 2022

[Lees meer](#)

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra